

DIY GRUUTHUSEGIDS

Begeleid je eigen klas
(5e of 6e leerjaar) vlotjes
door het Gruuthusemuseum.

..... Do It Yourself?
✧ Yes you can!

Per kaart een blikvanger!

Het is heel eenvoudig:

Op elke kaart zie je bovenaan een zaalnummer met bijhorende tijdslijn.
Ga in die museumzaal op zoek naar het collectiestuk dat je ziet op de foto.

Vertel, vraag en doe zoals op de kaart staat beschreven.
Volg alle suggesties nauwkeurig of pik er enkele dingen uit.
Just DIY!

Veel succes!

portret van Lodewijk
van Gruuthuse

VERTEL

In de 15de eeuw was dit gebouw nog geen museum maar een prachtig stadspaleis. Deze rijke en machtige man, Lodewijk van Gruuthuse, was de eigenaar. Hij en zijn familie verdienden geld door een kruidenmengeling (gruut) te verkopen aan de bierbrouwers van Brugge en door belasting te heffen op bier.

VRAAG

Hoe zie je dat Lodewijk rijk is?

- ➔ Zijn kledij is **zwart**. In de 15de eeuw was dit een heel dure kleur. Je moest je stof namelijk drie keer verven. Eerst in het blauw, daarna in het rood en in het bruin.
- ➔ Zijn **halsketting** is het teken dat hij lid is van de Orde van het Gulden Vlies, een ridderorde voor belangrijke en machtige mannen.

DOE

Op het kader van het schilderij staat het wapenschild en de spreuk van Lodewijk van Gruuthuse: **Plus est en vous** (er zit meer in je).

Kunnen jullie deze elementen ook op andere plekjes in deze zaal terugvinden?

wandtapijt

VERTEL

In Brugge leefden er in de 15de eeuw heel wat rijke mensen. Ze richtten hun stadspaleizen mooi in en hadden bijzondere voorwerpen. In vele huizen vond je bijvoorbeeld wandtapijten in wol en zijde. Deze wandtapijten werden op maat geweven. Ze zorgden voor wat warmte en gezelligheid in de huiskamers.

VRAAG

Hoe kan je zien dat dit wandtapijt gemaakt is in Brugge?

➔ Rechts beneden, in de rand, staat de gotische **letter B**. Dat is het teken van Brugge. Je ziet ook een weversspool en een soort van handtekening. Dat is het teken van de wever.

DOE

Kijk even rond in deze zaal.

Welk voorwerp vind jij het mooist?

muntgewichtdoosje

VERTEL

Brugge was vroeger een drukke handelsstad. Er werd van alles gekocht en verkocht. Kopers en verkopers maakten voor de betaling gebruik van allerlei munten. Met dit weegschaaltje konden ze hun munten wegen. Zo controleerden ze de echtheid van het geld.

VRAAG

Waarom werden de munten gewogen?

→ Elke munt had een bepaalde **waarde** en daarbij hoorde ook een bepaald gewicht. Door de munt te wegen kwam je te weten of de waarde van de munt overeen kwam met het gewicht. Als de munt zwaarder of lichter woog, dan was hij vals.

DOE

Ook vandaag heeft elke munt een vaste waarde en een vast gewicht. Wat is het gewicht van een stuk van 2€?

Tip! Laat de kinderen gokken en geef telkens aan of het gewicht hoger of lager is.

Het juiste antwoord is 8,5g

maquette van de
Maagd van Gent

VERTEL

Dit grote zeeschip uit de 17de eeuw bracht handelsgoederen van over de hele wereld naar Vlaanderen. Meestal meerden dit soort schepen aan in zeehavens. De lading werd daar overgeladen op kleinere binnenschepen die de goederen via de kanalen verder brachten naar steden zoals Gent en Brugge.

VRAAG

Welke exotische goederen zouden in de 17de eeuw vervoerd worden met zo'n schip?

→ Thee, porselein, zijde, chocolade, koffie, suiker, tabak...

DOE

Kunnen jullie in deze museumzaal nog geuren en sporen terugvinden van deze producten? **Ga op onderzoek.**

stalen slot

VERTEL

Dit stalen slot werd gemaakt door Franciscus De Vooght. Hij maakte het als meesterproef. Zo kon hij aan iedereen bewijzen dat hij zijn vak kende. Hij kon na de meesterproef ook lid worden van het ambacht van de slotenmakers.

VRAAG

Wat zijn ambachten?

➔ Ambachten bestaan sinds de middeleeuwen. Het zijn organisaties die mensen verenigen met **hetzelfde beroep** of met hetzelfde vak. Enkele voorbeelden zijn het ambacht van de slagers, van de schilders, van de kleermakers.

DOE

Albertus Weinmann junior was lid van het ambacht van de brongsiers. Hij maakte een uniek voorwerp: een pijlgewicht. Het bestaat uit in elkaar passende bakjes waarbij ieder bakje dubbel zo zwaar is als het daaropvolgende bakje. Het werd gebruikt om heel precies dingen te wegen. Hij versierde het met drakenkoppen en zeemeerminnen.

Kunnen jullie het vinden?

het vieruurtje

VERTEL

Dit is de schatrijke familie Veranneman-De Massiet. Wat zitten ze gezellig bij elkaar. Een bediende brengt het vieruurtje binnen. Iedereen is uitgedost in prachtige kleren. Zo zag het dagelijkse leven van een rijke Brugse familie er uit in de 18de eeuw.

VRAAG

Zien jullie de man met het zwarte kleding? Het is een priester. Wat zou hij komen doen?

→ Men vermoedt dat de priester naar het huis komt voor de bespreking van het **huwelijk** van één van de zes meisjes. Ze zijn aan het borduren. Misschien naaien ze wel aan de uitzet voor het huwelijk?

DOE

Het is hoogstwaarschijnlijk niet stil in dit salon. Wat zouden de personen op dit schilderij tegen elkaar zeggen?

Wie kan iets verzinnen?

sireschakel

VERTEL

Dit is een sireschakel. Het is een halsketting met een fluwelen kraag. Aan die kraag hangen kettinkjes met schilden en medailles. In het midden zie je een gouden vogel. Het is een papegaai.

VRAAG

Waar zou deze halsketting voor worden gebruikt?

» Deze halsketting is eigendom van de schuttersgilde van Sint-Kruis. Bij deze eeuwenoude vereniging leer je schieten met een handboog. Wie bij de koningsschieting de hoofdvogel schiet, mag zich koning noemen en krijgt het voorrecht om deze sireschakel te dragen. Dus zo verlaat deze ketting elk jaar, rond eind mei, even het museum.

DOE

Mini quiz: waar of niet waar? Wie schiet de hoofdvogel door drie keer juist te antwoorden?

1. Deze sireschakel werd in 1954 gestolen en dook pas 9 jaar later op in een Brugse kelder. **(NW)**
2. De oudste onderdelen van deze ketting dateren uit 1560. **(W)**
3. Deze sireschakel is het duurste voorwerp van het museum. **(NW)**

borstbeeld van
Augusta Liedts

VERTEL

Dit is barones Augusta Liedts. Ze was verzot op kant en verzamelde tijdens haar leven een mooie collectie bij elkaar. Hier draagt ze een sjaal van kant en ook haar kleding is afgezet met een streepje kant. In de 17de en 18de eeuw is dit fijn handwerk heel erg in de mode. Welgestelde Bruggelingen gebruiken het om mouwen en halsboorden te versieren.

VRAAG

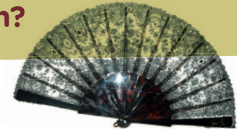
Kant? Hoe maak je dat?

⇒ Door te **kantklossen**. Hierbij zijn dunne draden op klossen gewikkeld. Door deze klossen over elkaar te leggen, worden de draden geweven. Dit weefwerk wordt met speldjes vastgezet op een speciaal kussen. Na afwerking kunnen alle speldjes worden weggehaald.

DOE

Ik ben zwart en pas in je hand. Heb je te warm? Wapper dan met mijn kant.

Kan je mij vinden?

bidkapel

VERTEL

Welkom in de bidkapel. Vanuit deze kapel heb je een prachtig zicht in het koor van de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Dit plekje werd prachtig ingericht met eikenhout en vergulde motieven. Het gewelf van de kapel wordt ondersteund door schattige engeltjes. Hoeveel zouden het er zijn?

VRAAG

Wie liet dit prachtig plekje bouwen?

» **Lodewijk van Gruuthuse**, de oorspronkelijke eigenaar van dit stadspaleis, was de bedenker. Hij kwam hier met zijn vrouw Margaretha om de mis in de kerk mee te volgen. Hun initialen, de letters M en L, kan je vinden tussen de engeltjes.

DOE

Houden jullie ook van stille plekjes? Wat is jullie lievelingsplekje? Fluister het in het oor van een klasgenootje.